

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

J. FERNÁNDEZ BREMON.

«La Ilustración Española»
té en ell lo millor puntal;
llegí una «crònica» séva,
es tastá un terrós de sal.
Mestre en l'art del periodisme,
té gust delicat y fi,
imaginació fecunda
y molt donayre en lo dí.

DALTABAIX.

Ara sí que comenso á creure aixó que diuen los sabis de que 'l món está pròxim á acabarse.

D' un quan temps á aquesta part la terra sembla una màquina desllorigada: cada roda, cada molla, cada cargol tira pèl cantó que li dona la gana, y tot grinyola, tot cruixeix y tot está á punt d' estallar y saltar enlayre.

Los fabricants d' *últimas horas* y fullas terroríficas no s' entenen de feyna. L' un aconteixement atrapa l' altre; quan tot just acaban de llenzar al carrer lo *romanso* d' una catástrofe, arriba la notícia d' una desgracia mil vègades més horrenda que la qu' están publicant.

Caminém de sorpresa en sorpresa y de susto en susto. Los que tenen lo vici lleig de tremolar, no disfrutan d' un moment de repós.

Un dels géneros de desgracias que actualment tenen més *salida* es lo xoque de trens y siniestros ferro-viaris.

Sembla una epidemia. Tots los guarda-agullas s' equivocan, tots los jefes d' estació s' confonen; tots los ponts se 'n van á baix, totas las locomotoras son inservibles...

A conseqüència d' aixó, y ab una regularitat aterradora, venim á sortirne á rahó de tres catástrofes per dia, exceptuant los diumenjes, que per haverhi més moviment de trens, las catástrofes solen ser quatre ó cinch.

A Inglaterra topan dos trens que corran á tota velocitat en direccions oposadas, y 'l tros de fusta més gros que queda es com un escuradents.

A Fransa un tren se precipita sobre d' un altre qu' está parat en una estació, y las victimas s' hi contan per dotzenas.

A Suissa cau un tren al passar sobre un pont que s' romp, y 'ls cementiris dels voltants s' omplan en dos ó tres dias.

Als Estats Units reventa una locomotora, un tren se precipita á un abisme, dos trens xocan, tres túnels s' enfonzan y no s' escapa ni una rata.

Per no ser méns, á Espanya hem volgut posarnos igualment á la altura de las *grans potencias* y en pochos dias hem tingut també una pila de descarrilaments, xoques y desgracias parescudas.

Viatjar en ferrocarril resulta ara com ara una verdadera temeritat.

Per desfernos d' un home que 'ns fassi nosa, no hi ha res més senzill que regalarli quatre ó cinch cents duros y dirli:

—'Ls hi dono, ab la condició de que se 'ls ha de gastar fent un viatjet de recreo per Europa.—

Si l' infelis accepta 'l regalo y s' aboca al ferrocarril, ja ha begut oli: al cap de dugas senmanas ja no se 'n canta gall ni gallina.

—La mort—deya un que devegadas t'ocurrencias bonicas—no va ja ab la dalla á la má: avuy la mort va cómodament assentada á caball d' una locomotora.

Intercalats ab los xoques de trens y per amenisar una mica la cosa, hem tingut de tant en tant algun xoque de vapors.

A las costas de Grecia dugas embarcacions de gran port pujan l' una sobre l' altra.

Prop del Japó, dos vapors plens de passatjers se 'n van á fons.

En las ayguas de las Balears un barco ha naufragat en pochos moments.

A la costa de Galicia un vapor mercant s' ha estrellat contra las rocas...

No hi ha escapatoria possible. Los que escamats pèls accidents dels ferrocarrils renuncian á anar per terra y 's posan á viatjar per mar, se troban ab que han fugit del foch y han caigut á las brasas.

—Lo millor—dirá algú—es viajar á peu. Aixís no 's descarrila, ni 's naufraga.

Es veritat; pero passa un' altra cosa.

Al Centro d' América acaba d' haverhi un terremoto espantós, que ha destruït poblacions enteras y ha ocasionat innumerables desgracias.

A Valparaiso hi ha hagut un temblor de terra que ha sembrat lo pánich entre aquella pobra gent, no refeta encare de las emocions de la guerra civil.

A Nàpols se senten fa dias trepidacions subterráneas, que anuncian una pròxima erupció del Vesubi...

¡Vajin, vajin á peu! ¡ja 'ls ho dirán de missas!

L' esperit malèfich que aleteja avuy sobre la terra ha pres, per lo que 's veu, totas las sévas precaucions, y está resolt á perseguirnos per tot arréu y ab totas las armas de que disposa.

Després dels xoques de carrils, los de vapors; després de las estremituts de la terra, las convulsions del aygua.

El centro y 'l mitjdia d' Espanya están convertits en un mar. Mar d' aygua y de desolació.

Inundacions tremendas é inesperadas, avingudas irresistibles y poderosas han arrasat comarcas enteras. Pobles desaparescuts, camps transformats en sorrals, líneas férreas destruïdas, la terra sembrada de morts; un quadro horrible y pavorós, trassat ab las més negras tintas que 'l geni del mal t' en sa paleta. Un diluvi *universal*, localisat en Espanya.

¿Qué hem fet per mereixe semblants cástichs?

No será pas per la nostra impietat ó falta de sentiments religiosos.

Cabalment ara ha marxat á Roma una numerosa pelegrinació d' espanyols, que son una mostra evident y palpable de la fé que aquí encare s' usa.

Y ¿qué ha succehit á aquesta pelegrinació? Que á pesar dels bons fins que la guían y de las benediccions que la acompanyan, la màquina que la arrossega s' ha fet malbé, anunciant, com qui diu, l' ensaig d' una nova catástrofe carrilera.

No es, donchs, lo dit de la Providencia, lo que ocasiona aquest daltabaix de que 'ns queixém fa algun temps.

Es senzillament que en Flammarion y altres sabis que 's dedican al ram de las profecias, tenen rahó. Lo fi del món s' acosta.

La terra amenassa ruina y tots aquests cruïxits que se senten allá y aquí, no son altra cosa que 'ls preludis del derrumbament general.

Veritat es que—com deya un cego—per lo que 's veu en aquest món, ja 's pot enfonzar lo dia que vulgui.

A. MARCH.

¿QUÉ TENS?

—¿Qué tens, Antonet? ¿Qué t' passa?
¿Per qué 'm fas aquest paper?
¿Que no m' estimas, potser?
—Sí, dona, sí; y hasta massa.

¡A ROMA!

VIATJE DE RECREO.—«IDA Y VUELTA»

Tipos de pelegrins de la última remesa.

—Donchs, ¿per qué com altres dias,
no 'm dius lo que sent ton cor?
¿Sospitas de mon amor?

—No.
—Donchs ¿qué tens? ¿Qué rumias?
¿Per qué estás trist y affigit?
¿Pero qué tens? ¿Qué 't fa mella?...
—Ja t' ho diré á cau d' orella
quan ta mare siga al lit.

V. ANDRÉS.

EXCURSIONS D' ISTIU.

Manresa.—La Catedral.—La cova de Sant Ignaci.—De Manresa á Berga.—Las colonias industrials.—Berga.—Un santuari.—Lo canal de Berga.

Serian las quatre de la tarde de un dia de festa quan atravessava 'l pont de ferro que uneix l' estació del ferro carril del Nort ab l' encastellada ciutat de Manresa, camí de la fonda pera dexarhi l' equipatge y aprofitar las duas horas escassas de claror diurna que 'm quedavan, pera visitar la Catedral y la famosa cova de Sant Ignaci.

Aixís vaig ferho desseguida. La Catedral, de construcció gòtica ab alguns aditaments barrochs que s' están substituhint paulatinament ab altres treballs de aquest gòtic modern tan plé de bonas intencions com ingrát y pobre, es un grandios edifici, perfectament situat sobre l' espèdat marge del riu. Desde abaix sembla un castell. Desde dalt gosa de unas vistas magníficas. La rodeja actualment un petit jardí ab honors de Parch, ab banchs de fusta per l' istil dels del Parch de Barcelona. Siga la hora del dia que 's vulga, al un ó á l' altre costat del edifici, hi ha sombra regalada. Per la part del riu forma un preciós balcó desde 'l qual se disfruta una vista encantadora.

Dintre del edifici cantava la comunitat: una comunitat presumida á jutjar pèls hàbits que portavan canonjes y beneficiats. Aquests últims sobre tot, vestian una especie de capas ab giras moradas que 'ls dona tot l' aspecte de aprenents de bisbe.

No faré una descripció minuciosa dels pomenors de caràcter artístich y arqueològich que allí 's troban, tota vegada que aixó seria més propi de las columnas de un *Butlletí d' excursions* que de la *Esquilla de la Torratxa*. Tant sols consignaré que existeixen encare las capellas á carrech dels dos bandos dels *fabets* y dels *tremendos*, qu' en la época en que no 's coneixian los partits polítichs, dividian als manresans. Avuy encare, en tot lo de Manresa, se troban reminiscencias dels *tremendos* y dels *fabets*.

La Cova de Sant Ignaci está situada á no molta distancia de la Catedral. S' hi aniria en un minut si fos possible volar com los aucells; ara, havent de caminar, precisa recórrer primer una regular baixada, bordejada de rocas y empendre després una pujada ab rocas á la esquerra y 'l riu á la dreta. Avants de arribar al edifici se troban algunas baumas ab degotalls y grans penjarellas de vegetació.

—Aquí s' aposentan los gitanos, sempre que venen á Manresa —me diu l' amable manresá que 'm serveix de guia.

Detall que no s' ha de perdre de vista, si 's considera que la Cova de Sant Ignaci no es més ni menos que una bauma pèl mateix istil de las

altras, lo qual fá sospitar, si en los temps de las peregrinacions del Sant, allí anavan á aposentars' hi també 'ls gitanos, los perdularis, y en una paraula, 'ls viatjers que no tenian quartos pera pagar l' hostal.

Aquesta idea t' euria gran part de la poesia de que s' ha volgut revestir la visita que feu á Manresa 'l famós fundador de la Compayia de Jesús.

Avuy la cova esta ingeniosament tancada per un grandios edifici compost de una iglesia y un convent. Arrán de la pujada s' alsa una de las parets de l' iglesia, tota de pedra picada y plena d' adornos de mal gust: balconets, botaruts recargolaments barrocs y molts caparrots canavaleschs, que fan que las manresanas digan al seus fills quan ploran:

—¡Uy, noy, qu' ets lleig!... ¡Semblas una carota de la cova de Sant Ignaci!...

La fatxada de la iglesia, barroca també, t' e una portalada sobre la cual s' hi ostenta un escut rodejat de trofeus militars. Allá s' hi veuhen canons, morters, bombas, fusells, sabres, llansas y demás eynas de fer cristiáns al istil jesuista, es á dir: si 's plau per fersa y *ad majorem Dei gloriam*.

En l' interior de la iglesia, son decorat llampanant sembla més propi de un edifici profá que de un temple. Quan vaig entrarhi estava plena de fidels: homes de jech y donas de caputxa resant lo rosari ab mecánica monotonia. Per cert que l' escolá que 'l dirigia tenia una magnífica véu de contralt. A jutjar per la véu qualsevol hauria dit qu' era una dona.

La cova, ó siga la bauma, s' obra al extrém de la iglesia á la esquerra del altar major. Está decorada ab passos de la vida del sant, esculpts en alabastre y ab llampants arrimaderas d' estuch. Oberta sobre la roca hi ha una petita creu que se suposa que sigué grabada pèl mateix Sant Ignaci. ¿Vá ferla ab un ganivet? Un se resisteix á creure que 'l fundador de la compayia de Jesús anés pèl mon ab una eyna de aquestas. Si, com pretenent alguns, vá ferla ab las unglas, será precis confessar que las tenia molt fortas: unglas d' auell de presa.

Precedeix á la cova una antessala, decorada ab alguns quadros al oli, fets tots de la mateixa má y de mérit escás, representant lo martiri suferit per alguns jesuitas en las missions. A la majoria marirrisats á la India ó al Japó, 'ls creman de viu en viu. De manera que al pensar que son los jesuitas los més acérrims partidaris del restabliment del Sant Ofici, s' ha de dir:

—Paciencia noys, *donde las dan las toman*. Y ja ho diu lo refrán: qui juga ab foch se crema.

* *

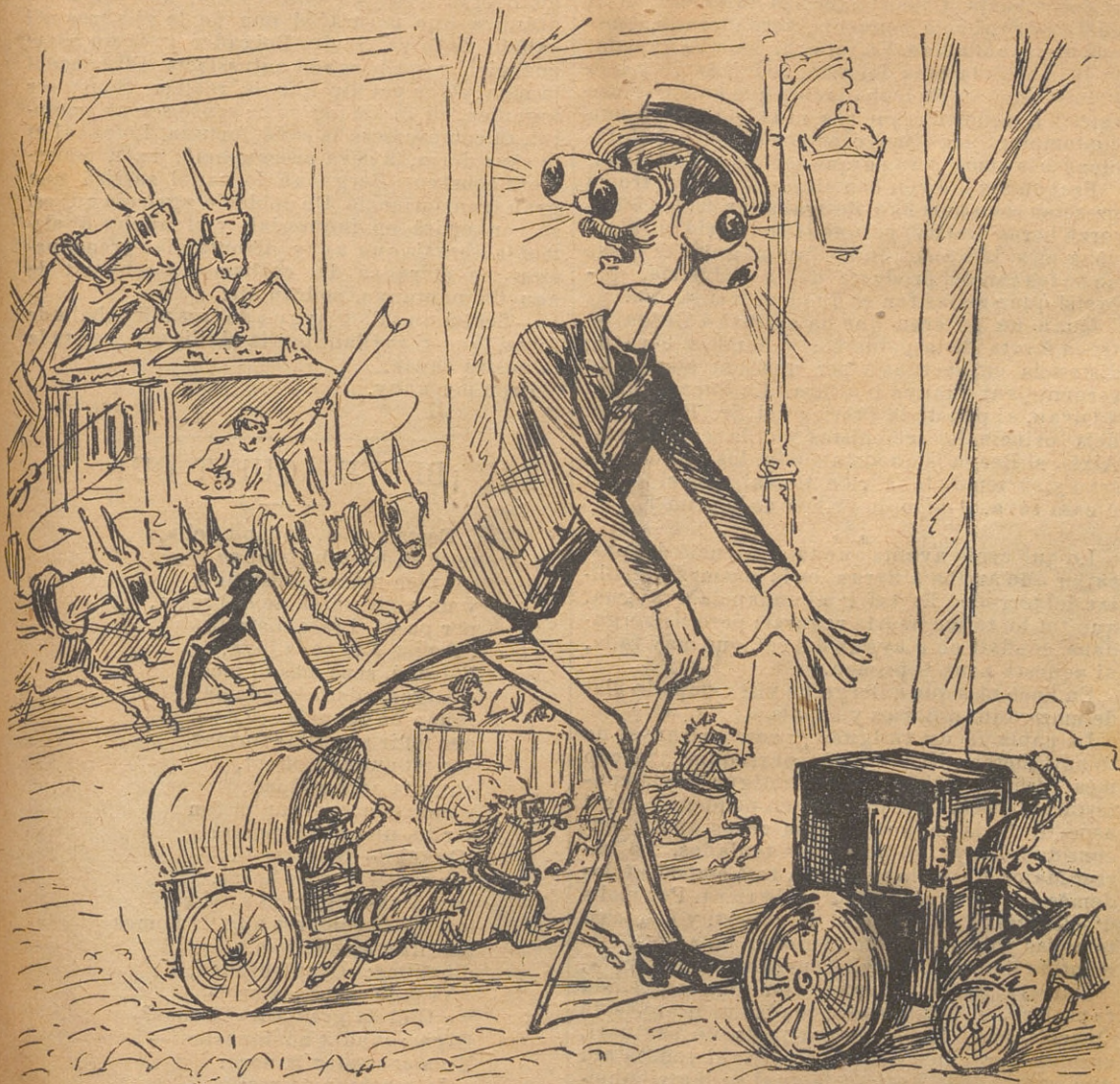
Las pocas horas que vaig passar á Manresa transcorregueren per mi molt agradablement, rebent las majors atencions de alguns fills de la població, lectores del present periódich.

La ciutat mereix lo nom de Capital de la montanya. Es un centro industrial y comercial de importancia y en punt á agricultura no ce deix á las més á l' antadas. La seva horta fertilisada per un canal que pren las ayguas del Llobregat, es extensa y está cultivada ab esmero.

Los principals carrers están molt bèn empedrats y contenen edificis d' hermosa construcció. En ells hi reyna constantment una animació que 's veu en bèn pocas ciutats secundarias.

Lo foraster troba hostatje en algunas fondas molt regulars, y 'ls manresans crech que 's con-

LA VIDA AL ENCANT.

Caminant per Barcelona,
si 't vols salvar dels embulls
que amenassen ta existencia,
lector, has de fer molts ulls.

siderarian felissos si se 'ls llibertava del domini de D. Pere 'l cruel, que exerceix avuy d' arcalde, afrontant lo disgust de tota la població, y si 'ls senyors fabricants procuressen aumentar l' escàs jornal que afanyan los suferts treballadors, y ab lo qual tot just ne tenen prou per no morir de gana.

Avants de las cinch del matí ja era á la estació pera prendre 'l tren de Berga.

—¿Ahónt despatxan bitllets?—vaig preguntar.

—Puji, y pèl camí li donarán.

Vaig pujar á un tren juguina; y al altra part del riu van ferme trasbordar.

La línea de Berga dona la volta á mitj Manresa, per entre frondosas hortas: s' encamina cap á Sampedor y desde allí guanya la conca del

Llobregat en las inmediaciones de Sallent, seguint sempre riu amunt.

Fins més e illá de Sallent una boira espessa no 'm deixa veure 'ls accidents del paisatge. Observo, no obstant, que seguim á ratos trossos de carretera: que la línea presenta grans desnivells y forma curvas molt tancadas. Tot ho vens la locomotora, una locomotora molt petita, pero ab pretensions de grossa, á jutjar pèls formidables xiulets que tot sovint etjega. Qualsevol diria qu' está veyent á n' en Cánovas.

Las riberas de un riu sempre son vistosas, y las del Llobregat ho son de veras. Lo sol ha lograt desvaneixer la boira, y fa brillar la rosada sobre las vinyas, sobre las hortas, sobre las frondosas salzaredas.

Van desfilant poblets tan pintorescos com Bal-

sareny y Gironella, y una successió de fàbricas y de colònias. Consisteixen las tals colònias en edificis grans com convents, verdaderas colmenas de treballadors. En totas hi ha una capella, y en moltas la casa del amo, rodejada de parch y de jardins. Si 'ls treballadors que han de viure estrets é incòmodos en sos nius, no 's consolan contemplant las espayosas y regaladas habitacions dels amos, serà perque son discols de mena.

Perque aixó 's veu ben clar: per dotze ó tretze pessetas semanals han de treballar tretze ó catorze horas diarias, perque la industria rural no dona més. Los amos que 's fan magnificas casas no se las fan del producte de la industria, ¡pobrets! quan se las fan es que han tret la rifa.

Quan un se creu que ha arribat á Berga, se troba á sota de la població; y á mitja hora de distancia en carruatje per una carretera que serpentejant guanya l' altura. La línea termina á Olvan, al peu de la fàbrica del Sr. Rossal, un dels principals accionistas de la companyia. Aixís, si Berga 's queda aislada, los wagons entran y surten de la fàbrica Rossal, com si fossen á casa seva. *Amigo*, lo primer es lo primer.

Lo que crida avants que tot l' atenció del pasatje que arriba á Berga, es la pasmosa fertilitat del terreno. Es tal l' abundancia d' aygua, que tot lo terme podria regarse; pero 'ls bergadans, confiats en l' aygua del cel, que may falla, ni aquesta pena 's prenen.

En lloch més que á Berga he vist camps de blat de moro, tant espessos y sapats.

La població es antiga, ¡y cosa extranya! no té antigüetats. Ni la iglesia parroquial, ni cap més edifici públich. Pero es antiga per la contestura dels carrers, tots ells en pendent y per l' aspecte de la majoria de las casas ab sos balcons de fusta y l' rafols de sas teuladas. Lo carrer Major, qu' es lo principal, está empedrat; los demés *empedregats* ab pal·ts de riera. Per molts d' ells baixa l' aygua al descubert, y com casi totas las poblacions que abundan en aquest element de limpieza, Berga generalment es bruta.

Darrera de la població, com una caixa de capsalera, s' alsan las espedadas montanyas de Queralt, sobre las quals blanqueja un santuari, coronat per cinch para-llamps. S' hi venera allí una imatge de la Verje, á la qual se li atribueixen molts miracles; pero al véurela amparada per las cinch barretas de ferro imantat, invenció de Franklin, cal dir:—Fiat en la Verje, y no pòsis para-llamps.

Rónega y vella com es, no careix Berga de atractius. Moltes son las casas que tenen horts, y dintre de aquests horts extenen lo seu brancall robustos perers, que produeixen las tan famosas peras bergadanas, regalo dels gurmets.

En los alrededores abundan las fonts d' aygua fresca y cristalina. Son tantas las qu' existeixen, que un foraster pot passarhi allí 'ls tres mesos d' estiu, y visitarne cada dia una de distinta.

L' alimentació es sabrosa y nutritiva. S' hi menja bona carn, magnificas patatas... ¡y quíns rovellons! Allá á Berga 'ls bolets s' anticipan de un mes á la terra baixa.

Uneixin á tot aixó una temperatura fresca y uns panoramas extensos, la proximitat de numerosos boscos que coronan totas las alturas vehinas, y haurán trobat los que buscan sitis per estiubejar, una magnífica estació per olvidarse de mal-de-caps y de caborias y recobrar la salut, la forsa y 'ls bons colors.

Vaig coneixe incidentalment al hèroe del canal de Berga, avuy en construcció; una obra hidràulica que posará al peu de la vila tres mil caballs de forsa. Se diu Boixader y es un home enérgich y un bergadà entusiasta. Ell concebí la idea, ell se pot dir que la realisa. Sense ser ingenier, ell fa de ingenier; sense ser un potentat, té compromesa la seva fortuna. Lo canal es la seva deria, la seva preocupació, 'l seu pensament constant. Berga ab lo canal sufrirá una gran transformació. De població agrícola qu' es, se convertirá en industrial, y 'l núcleo d' elements liberals que avuy afrontan las preocupacions inveteradas del carlisme, assenyorit de aquella montanya, podrán dir:

—Tenim un salt d' aygua de tres mil caballs de forsa, que treballant per la civilisació, secunda la nostra causa.

Prou per avuy.

P. DEL O.

¡BEUTE AQUEST OU!

Certa sogra, no molt vella, pero sí, bastant *jamona*, un xich massa presumida y un xich massa de la broma, per passá 'l rato distreta rifantse á la seva jova, li digué, sens més ni més:—Digas, *cándida* coloma: ¿quán no donarias tú, per tenir aquestas formas, aquest cutís tan finet, aquesta cara rodona, y moltas cosas que 'm fan ser tot una bona mossa? ¿Quánt no donarias tú per sentir á totas horas, tant á passeig, com á missa, los mil requiebros que 'ls homes me tiran á cada pas, dihentme: «Cara bufona», «¡Viva tu mare, salero!» y «¡Olé! ¡la gracia!» «Titona»? Digas: ¿quánt no donarias?—Y va contestar la nora:—Jo, no donaria res; mes diguéume, vos, senyora: ¿quánt no donariau vos per treure'us vint anys de sobre?

LLUIS SALVADOR

AMOR NO JUGA.

I.

En lo mateix carrer, y al mateix enfront l' una de l' altra, vivian las dugas families més acomodadas y de més representació en la vila. Las duas tenian influencia al lo bó y millor de la provincia, y com perteneixian á partit diferent, la una al lliberal si l' altre al conservador, la vara de l' Arcaldia passava de l' una casa á l' altra ab la mateixa facilitat que si l' haguessen tirada de balcó á balcó, á tenor que anavan succehintse 'ls cambis de govern, tan freqüents en nostra patria. Quan lo senyor Saumell portava las cosas de l' arcaldia, l' ideal de la familia Costa era crear dificultats al senyor alcalde, y

passava tres quartos del mateix per part de la família Saumell quan lo càrrech era desempenyat pèl senyor Costa.

Un tan gran odi que havia estat hereditari durant tres generacions consecutives, á la quarta havia degenerat de tal manera, tan notable era l'atavisme experimentat, que 'ls joves hereus, lluny de odiarse, si de petits baixavan á jugar plegats al carrer ó dintre las entradas de sas respectivas casas obligant á sos rencorosos pares més de una vegada á separarlos de mala manera, de grans, sentian mútuament un afecte entranyable, una estimació que no bastavan á disimular.

Si la Montserrat, la filla del senyor Saumell, havia de brodar ó cusir, dintre de casa no s'hi veyia, tenia de surtir al balcó. Si 'l Ramón, lo fill del senyor Costa, havia d'estudiar, dintre de sa casa era massa fosch, tenia de surtir al balcó. Y las miradas se repartian per un igual entre la randa y 'l Ramón, entre 'ls llibres y la Montserrat.

Un amor aixís correspost y en lluyta costant ab lo impediment que l'odi dels seus pares los creava, era obligarlos á guaytar lo cel desde 'ls llims sens entreveure 'l descendiment de un Dèu que 'ls pujés á la gloria. En Ramón, esperit viril, no podia satisferse ab aixó y determiná fer un cop d'home que esvabis lo núvol d'aqueix etern dupte de una vegada. Eserigué una carta á sa estimada, en la qual, y entre cosas molt tendras y amorosas, li deya: «Nosaltres havém d'esser lo llas d'unió de duas familias podero-

sas, avuy enemistadas. Jo 'm rebaixaré fins á demanarte als teus pares, y ells, que 's rebaixin fins á accedir á ma petició, ab lo qual ma familia sé que 's donará per satisfeta. Realisarém una bona obra y viurém felissos.»

La mare de la Montserrat, que era 'l *fac-totum* de la casa, al llegir la carta se esgarriá d'aqueix cinisme. ¡Ella, donar sa filla al fill del senyor Costa! ¡No, no podia ser, no, mil vegadas, primer morta!

—¡Pero, Jesús! quina idea m'ha vingut ara... —exclamá.—Si, si, no pot ser més acertada; la realisaré, vaya si la realisaré, no caldría més sino que 'm deixés escapar tant bona ocasió! E incontinent, y sens poder contindre la rialla, torná á reunir-se ab sa filla que abatuda y plorosa, per la decepció sufrerta, amagava sa preciosa cara entre las mans tot aixugant sas llágrimas.

—Montserrat, sí, Montserrat, escolta, escolta bé, ¿sents? Sí, li dirás que sí; pero... mira...

—¿Que sí, mamá? ¿que sí, diu?—contestá alegre tot aixeribintse.

—Que sí, filla mèva, pero... mira, no 't vull veure al seu costat més que siga anant per casa, aprop mèu, ¿sents? no fos cas que busquessin pegarnos una burla. Si 'l guia Dèu, bèn vingut siga, goyosos lo rebrem; pero com ja sabs lo que passa ab sa familia... no siga cás...

—No, mamá, per Dèu, no mal pensi, lo Ramonet m'estima, sempre m'ha estimat; jo també, mamá, jo també.

—Aixís siga; alégrat, alégrat, filla mèva.

«FIN DE SIÈCLE»

¡Tot va enlayre!

II.

En Ramonet ja freqüentava de bó y millor la casa de sa estimada. Los vells, no podentse despullar totalment del antich odi hereditat ab la sanch, procuravan dissimularlo y 's guardavan mútuament un relatiu respecte. Dèu tot ho perdona, ells eran cristiáns y també havian de perdonarse; al fi tenian de ser familia. Tota la vila comentava ab excepcional interés la cosa, y era un axioma ja entre aquellas bonas y senzillas gents, que Dèu havia tocat al cor dels enamorats joves pera que servissen de llás que unis duas families irreconciliables.

En Ramonet y la Monserrat eran felissos; si de cop no s' atrevian á abandonar las salas de la casa, ara ja gosavan tot dissimuladament baixar al jardí, tros de terra xamós, situat entre tres parets y l' esquena de la casa, plé d' arbres fruiters y de flors. Un dia, passejant plegats per sos caminals, la mateixa estimació que li portava l' impulsá á péndres'hi un atreviment: cullí una rosa, se la posá al trau de la americana y l' intimá á olorarla. Al atansar lo cap al pif del jove, la Montserrat se sentí un petó á la galta. Se torná roja y callá; lo únich que feu, sigué mirar alrederor per veure si algú podia haverse'n adonat. Ell posá fi á l' escena dihent:

—Ningú 'ns ha vist.

III.

La mare de la Montserrat havia presenciat tota l' escena per entre 'ls llistóns de la persiana de una finestra que donava al jardí: ¿cóm era possible que 'ls deixés de vista ni un sol punt? Ja havia trobat lo que desitjava; sa venjansa estava á punt de satisfeser. ¡Prou li havia costat! ¡tres mesos d' espiarlos!

Aquell vespre mateix, la rencorosa vella se presentá á sa filla ab una carta y dihentli tota seria:

—¿Veus? Copia aixó al moment. Vull enviarho al Ramonet.

—¡Mamá!...—exclamá la noya al acabar de llegir.

—¡No parlis!—interrumpí terriblement.—O copias aixó ó deixarás d' esser ma filla.

La noya no replicá y copiá ab pois febrós:

«Ramón: m' he convenut de que vosté ve á casa inspirat per certs fins poch laudables; per lo tant, desde avuy, no cal que 's molesti més en venir á visitarme, fassis lo pensament de que no puch ni dech ser pera vosté.

Per ara y per sempre me despedeixo de vosté desitjantli molta sort, y que Dèu Nostre Senyor li doni molts dias de vida.

Montserrat.»

Y li feu entregar. Pero també tingué medi pera fer arribar á sas mans las següents ratllas:

«No prenguis res en serio, continuó sent tèva. Demá, á las dotze de la nit en punt, salta las parets del jardí y entra á la glorieta, que allí t' espero ansiosa pera explicarte lo que motiva la precedent carta.

Tèva hasta á la mort,

Montserrat.»

Lo plan de venjansa trassat per la mare de la noya estava consumat: tota la vila sabia y comentava apassionadament aquest inesperat desenllás, y ningú ignorava que 'l despreciat era l' hereu Costa. La familia del jove quedava rebaixada, vensuda, humillada!... Aquest era l' ideal de la rencorosa vella.

IV.

Mes la vella ignorava que tota alegria es pasatgera, y que en aquestas lluytas, hi ha ventsuts que quedan ab victoria. Ben poch, per cert, li durá 'l gosar de tant gran satisfacció, perque als poch mesos, rebia la següent carta que li feu lo mateix efecte que si li hagués caigut un llamp:

«Senyora: Per entre 'ls llistóns de una persiana podrá veure's fer petóns al bell mitj d' un jardí, pero dormint tranquilament, no es possible observar lo que passa dintre de una glorieta. Senyora: l' honra de la seva filla perilla, y jo soch l' únich destinat á salvarla. Confio en la veneració que una honrada familia déu guardar envers son bon nom, per soportar que una malahida passió deixi tacarlo.

Ramón.»

En efecte, la bona vella, tocada y posada en lo de que l' honor de sa filla perillava, se agenollá als péus del jove suplicantli per l' amor de Dèu y de tots los sants del cel y de la terra que no deixés abandonada á la seva filla.

JOSEPH ALADERN.

LAMENTOS D' UNA SOLTERONA.

CANSO.

¡Ay, mamá,
jo 'm vull casá!

La vritat, quan reflexiono
que tinch vintivuit anys fets
y que 's mostran tan retrets
los joves ab qui enraho,
arriba á tant mon encono,
que, renego del jovent,
del festeig, del casament
y fins de tot lo del món,
perque, vaja, es un afront
que 'm tortura horriblement,
lo quedar
condemnada en un recó,
y, ¡ay, mamá,
jo 'm vull casá!
pró quan més aviat milló!

Miris qu' es horripilant
viure ab l' incessant rosech
del etern estirabech
de pensá en lo que dirán,
exposada á tot instant
d' algun ximplet á la guerra
que intenti tirar per terra
ma virtut, creyent fer broma,
y es qu' una dona sens' home,
es com un zero á la esquerra,
pro, jo, ¡ca!
he de sè' algo més que ré,
y, ¡ay, mamá,
jo 'm vull casá!
perque, creguim, que 'm convè!

Dèu méu, tan engrescador
qu' es l' estat matrimonial,
ja que transforma en real
lo més fantástich amor,
en mitj l' afalagador
arrobament carinyós,
que, ab afany vertiginós,
dos cors fundeix en un sol,

LA NOSTRA GENT. (*Dibuix de Mariano Foix.*)

—Y donchs, Pepeta ¿t' han probat las ayguas de Sant Hilari?... Digas...
—Si, ávia, si; ja li diré jo. Entre las ayguas... y la companyia d' un jove que ha conegut allí,
torna d' alló més aixerida.

gracias al mágich gresol
cupido-miraculós!...
 y jo, jes clá
 que ho voldria tastá aixó!
 y, ¡ay, mamá,
 jo 'm vull casá',
 sí, li parlo de debó!

Quan me llenso á recordar,
 que vuit ó nou anys enrera,
 m' halagava en tal manera
 l' amor propi, al despreciar
 á tots quants á declarar
 se 'm havian atrevit,
 animada per l' esprit
 de tocá al cel ab las dents,
 no 's podrian contá 'ls cents
 cops que me 'n he pedit!
 mes no en vá
 purgo lo que vareig fè',
 y, ¡ay, mamá,
 jo 'm vull casá',
 que no fentho 'm moriré!

Per xó jo, ab las decepcions
 qu' he sofert per escullir
 nuvi que pogués omplir
 las mèvas aspiracions,
 exenta ja d' ilusions,
 fa temps qu' he determinat
 casarme ab qui més aviat
 me demani, siga xato
 ó nas llarch, roig ó mulato,
 magre ó gras, rich ó tronat,
 que, ¡bah, bah!
 jo aixís no hi puch pas seguir',
 y, ¡ay, mamá,
 jo 'm vull casá',
 sino no responch de mí!

PIRIPICHIO.

TIVOLI.

La sarsueleta-revista *Correo Nacional* es un galimatías, tallat ab lo patró de *La gran via* y otras obrétras pèl estil, pero sense tenir las bonas qualitats d' aquellas, presentant en cambi multiplicats los inconvenients.

Sentím que la lletra de *Correo nacional* siga d' un escriptor difunt, perque algú podrà pensarse que fem alló de: *A moro muerto, gran lançada*, quan lo nostre desitj no es altre que judicar á tothom ab la més estricta imparcialitat.

Després de veure la representació de *Correo nacional* un no sab si l' autor s' ha proposat criticar lo nostre servey de correus, ó fer una revista politica, ó las dugas cosas... ó senzillament no ferne cap. Perque allí tan aviat s' hi veu una tendència com un altra, com s' ignora quina tendència té.

¡Que hi ha escenas bonicas! No hem de negarho; de tant en tant s' hi veu alguna flor agradable, pero 'l total del ram no acaba de fé 'l pés, á més de que certs xistes, fins admesos com á ver-

dura, passan ja tant de verts, que arriban á ser un' altra cosa.

Y ara aném á la música.*

Al Sr. Cotó, que es un compositor de talent, se li ha de dir la veritat sense atenuants. Si fos un principiant, 'ns contentariam ab lo que ha fet y escriuriam quatre frasses animantlo; pero 'l mestre Cotó, que no comensa avuy y que ó molt 'ns equivoquem ó será un músich de veras, no necessita indulgència ni adulacions benévolas.

Sr. Cotó; la música que ha posat en *Correo nacional* es bonica y revela talent y experiència; pero no es la música que l' obra necessita, ni la que 'l públich espera tractantse d' obras d' aquesta naturalesa. Exceptuant una jota, que sense ser inspirada es moguda, y 'l coro de las *palomas mensajeras*, de tot lo demés pot dirse:—Sr. mestre, aixó no es aixó.

De totas maneras, l' obra va ser aplaudida, y siquiera per sentir lo *coro de carters*, d' un naturalisme cruel, creyém que no li faltará públich.

Avuy tindrà loch en aquest teatro lo primer del tres concerts que, dirigits pèl Mtre. Mancinelli, hi donará una orquesta madrilenya composta de cent professors.

NOVEDATS.

No 'ns equivocarem al suposar que la reproducció de *Robinson Petit* y *Ki-ki-ri-ki* seria un filó abundantíssim pera la empresa d' aquest teatro.

La gracia que brilla en lo *Robinson* y la malicia de que está empapada la opereta japonesa atrauhen cada nit numerós públich, especialment los dias festius, en que 'ls plens arriban á ser monstruosos.

CATALUNYA.

Ja 'ls tenim fora. La companyia de 'n Romea, després del benefici d' aquest actor, que va ser per ell una cullita d' aplausos y regalos y una manifestació d' apreci, s' ha despedit pera deixar libre 'l camp á un' altra companyia del mateix género dirigida per D. Joseph Mesejo, y que, segons noticias, ha de debutar demá.

La troupe Romea 'ns ha quedat á deure *La abuela*. ¿S' encarregará de pagar lo deute la nova companyia?

GAYARRE.

També en aquest teatro s' han donat als beneficis, sintoma infalible de que la temporada s' acaba.

Aquest dia tingué loch lo del distingit mestre Pérez Cabrero, que ajudat per aquesta *doneta* de pochos anys que té per filla, lográ omplir lo teatro y convences de las moltas simpatías ab que contá entre 'l públich barceloni.

Pareix que al terminar los seus compromisos la companyia d' ópera, passarà á funcionar en aquest teatro la d' opereta italiana que dirigeix la Sra. Franceschini.

CIRCO EQUESTRE.

A pesar de continuar, y en *crescendo*, l' éxit de la pantomima *Robert Macaire*, la empresa no 's dorm sobre 'ls seus lloers y tot sovint presenta alguna novedat.

Aquesta senmana ha debutat Mr. Caro, un ventríloch que acompanyat d' una familia de

COMERCIANTS DE XUFLAS.

— ¡No 's fa res, ché, no 's fa res!
 — Y donchs, cóm ho hem d' arreglá?
 — Fins que caigui aquest govern,
 aixó no s' animará.

fantoches, aménisa admirablement la vetllada y reforsa 'ls programas del Circo.

FOLÍES-BERGERE.

S' ha inaugurat la temporada d' hivern ab una companyia numerosa, que 'ns sembla que farà carrera.

Ocupa un dels primers llocs lo notable artista M. Canetta, un equilibrista que fa verdaderas diabluras ab los peus y que pot molt bé calificar-se de rival del célebre Levantini, una especialitat en aquest género. Los aplausos ab que 'l públich premia 'l sèu treball, demostren que M. Canetta ha caygut en gracia y que la empresa ha tingut acert al contractarlo.

També crida l' atenció en aquest local made-moiselle Sivaldi, cantant tirolesa, que 's mou ab molta gracia y coneix perfectament las taulas.

N. N. N.

TON RETRATO.

Ton retrato, boig d' amor
 un jorn te vaig demanar
 y ni 'm vares escoltar
 deixantme plé de tristor.
 Ton posat indiferent
 avuy lo recordo encare
 y no fugirá per ara
 de dins de mon pensament.
 Y avuy molt menos, perque
 lo retrato consabut
 fácilmente jo l' he obtingut
 sens busca'l y ab poch diné.

Y may dirias ahont
 li trobat pera més pena?
 en los Encants, bella nena,
 que per tú aixó es un afront,
 puig m' indica pèl que val,
 lo que en l' amor has sigut,

que com ell, has corregut
toda la escala social.

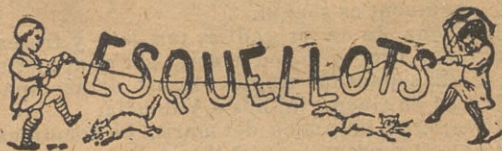
Al peu de son peu mateix
 hi ha un recort que així s' expressa:

«A mi Carlos. Tu promesa»
 y aquí lo tèn nom segueix.
 Jo ja hi sapigut que havias
 tingut algo ab un forné
 y que per un sabaté
 estavas que 't consumias,
 que un tranquil del tot, bolsista,
 vas estimar de debó;
 y que després, un pintó
 te va posá á cap de llista.

Mes aquest Carlos, no sè
 me ha surtit com per art màgich
 y 'm demostra lo fi tràgich
 que á la fi tindrás de fé.

Desengányat, tan d' amor
 no cap dins d' un cor mateix,
 y ay de aquella que pateix
 d' aquest mal, per son dolor.
 Que un dia com ton retrato
 podrém trobar lo tèn cor
 qu' en los encants del amor
 se vendrá, y per cert barato.

V. TARRIDA.

Advertím als nostres lectors que á la
 aparició d' aquest número caduca 'l cu-
 pó pera la adquisició del *Pelayo*, inclós
 en lo número de la senmana passada.

Dissapte desde 'l balcó del segón pis de una

casa del carrer de l'Alba, va tirar-se al carrer una huri de un serrallo.

¿Qué havia succehit?

Prompte s' anà divulgant. Aquellas donas que comercián ab lo sèu cos, son, per lo vist, objecte dels pitjors tractes. Aixís la infelís, pera lliurarse del bastó del amo del serrallo, no trobant altre escapatoria, obrí 'l baicó y 's precipità dalta-baix.

No es aquesta la primera vegada que succeheixen escenas semblants en aquella casa.

Per tal motiu lo jutjat ha pres cartas en l' assumpto, y l' amo del harém de lloguer ha sigut conduhit á la presó.

Un vehí de aquell carrer, al veure á la policia entrar en aquella casa, digué:

—Válgam Déu y en quin temps hem arribat!... Ja ni á las reynas respectan.

Un detall:

L' edifici ahont tal establiment está instalat, perteneix, segóns noticias, á un acaudalat marqués de nou encuny.

¿Y ab tot aixó encare no trobará timbres pèl sèu escut?

Sabém que nostre colega *La Campana de Gracia* publicarà en son número de demá un' *auca dels pelegrins*, dirigits últimament á Roma, que creyém cridarà molt l' atenció, tant per la gracia del text com per la intenció y travessura dels dibuixos.

Continúan los aumentos en la recaudació de consúms.

Segóns los datos corresponents á la primera octava del corrent més, s' han obtingut 36,500 pessetas de augment sobre igual periodo del any anterior.

Lo qual suposa un excés de més de 900 duros diaris.

¿Ahont anavan á parar tants quartos durant l' administració municipal anterior?

Decidídament, durant l' istíu al menos es preferible *Camprodón* á *Banyolas*.

¿Se recordan del tenor Gasparini?

Era infatigable y 'ls sèus espi guets no cessavan may. Bè ó malament ell dominava tots los géneros, y malament ó bè cantava totas las óperas.

De manera que no es gens extrany que al anarse 'n de Madrit n' *executés* una que podria titularse: *Una expansione d' amore ó la donna del brigadiere*.

L' argument es senzill.

Una dona de un brigadier, tan jove y fresca com vell y xacrós lo sèu marit, per qual motiu viu d' ell separada, tingué 'l gust d' acompanyar á n' en Gasparini fins á Valencia.

Ho sapigué un amic del marit, ho comunicá á n' aquest y prompte jugá 'l telégrafo .. Resultat: que tractantse de la sublevació de una brigadiera, ab una mica més es posada la plassa de Valencia en estat de siti.

Afortunadament la *dama fugitiva*, al tenir noticia de las precaucions que s' adoptavan, prengué la resolució de tornarse 'n á Madrit.

Al baixar del tren sigué detinguda.

—¿Qué hi ha anat á fer?—li preguntaren. Y ella respongué ab molta tranquilitat:

—A pendre banys de mar.

En vista de tal resposta

dirá 'l marit si t' calma:

—No son los *banys* lo que temo; lo que temo son las *banyas*.

Un eco de la Corunya, ahont aquests días hi ha hagut gran rebombori:

—Una senyora ha donat á llum felisment quatre robustas criaturas.

No en va las autoritats corunyesas havian donat la consigna de:—¡Fora grupos!

L' altre dia á un representant de la Tabacalera va ficárseli al cap que una dona que passava tranquilament per la Plassa de Sant Jaume, portava contrabando amagat dintre del vestit.

Y no pará fins que hagué lograt conduhirla á un estanch, ahont la feu despullar per examinar si eran certas las sèvas sospitas.

Y resultá que la dona en qüestió no portava res.

Podrán los de la Tabacalera donarnos tan mal tabaco, que fins los que venen fullas de patatera 'ls hi fassan una competencia ventatjosa; podrém nosaltres disfrutar molt poch fumant lo que 'ns ven; en cambi ells disfrutan extraordinariamente defensant los sèus interessos.

Lo Sr. Vivanco ha donat ordres molt severas á fi de impedir qu' en certs cafés y altres establiments públics se jugui al joch conegut per *Chemin de fer*.

Ha fet molt bè y l' aplaudeixo.

May com ara en los *Chemins de fer* hi havia hagut tants descarrilaments.

A la plana de Vich han comensat las maniobras militars.

—A Vich me 'n vaig—deya aquest dia un gurmant sibarita.

—¿A presenciari las maniobras militars?—van preguntarli.

—No, cá: á menjar llangonissa, que aquestas son las millors maniobras pèls homes com jo, dotats de bonas dents y bona gana.

Llegeixo:

«Los cuartos desalquilados en Madrid en el momento presente son cerca de dieciséis mil.»

¿Sembla mentida que sent á Madrit y tractantse de *quartos* no se 'ls hajan ficat tots á la butxaca.

Mereix consignarse 'l concurs celebrat últimament per la Lliga madrilenya contra la ignorancia.

Un dels premis consistent en la suma de 200 pessetas y mitja, sigué adjudicat al mestre d' estudi del poblet de Uña (Guadalajara) per haver estat dos anys sense rebre 'l sèu mesqui sou de 350 pessetas y sense abandonar l' escola.

Si ha de recompensar á tots los mestres que no cobran, ja cal que la Lliga madrilenya contra la ignorancia amaneixi premis.

Y podrá distingir l' acte de la adjudicació ab lo títul de «Gran concurs de badalls.»

Una síntesis de la pelegrinació de Sant Lluís

RESTAURANT UNIVERSAL.

—¿Las 12?... Hi tallat ben just: afa vindrà 'l mèu Miquel, y aquí dinarem tots dos sota la volta del cel.

Gonzaga que 'l dilluns va emprendre lo camí de Roma:

Molts capellans y moltes noyas vistosas.
Sotanas y faldillas.
Dèu las cria y ellas s'ajuntan.

Fa pòchs dias va ser sorpresa una fàbrica de bitllets de banch falsos.

Veritat es que la major part dels bitllets que 's falsificavan allí eran d'establiments de crèdit de repúblicas americanas...

Diamants americans... bitllets de banch americans... tot fals.

Una particularitat.

Un dels presos per aquest motiu digué anomenarse Cristóbal Colón.

Vels'hi aquí una nova víctima, sino dels descobriments de América, del descobriment de una fàbrica de bitllets americans falsos.

Sarah Bernhardt está a punt de realisar una empresa de las sèvas.

Dintre de poch fletará un barco pèl seu compte y donará la volta al mon, representant comedias en los principals ports. En lo barco portará companyia, decoracions y vestuari.

Es una idea original. Antigament existian los cómichs de la llegua; després ab l'invençió del ferrocarril van venir los del kilómetro. Ara la Bernhardt ab lo seu barco inaugura 'ls de la milla.

S' anuncia pera lo pròxim estiu la celebració a Londres de un congrés de mestres de ball.

La idea del congrés no es altra que la unificació de la dansa.

O com si diguessem: tractar d'establir lo *volapuck* de las piruetas.

Estich ansiós de veure com se las compondrán per lligar dos balls tan antitètics com la *muñeira* y 'l *can-can*.

La nova empresa del Liceo ha contractat pera cantar en aquest teatro als tenors Marconi y Moretti, y pera 'l final de la temporada al tenor Massini.

Marconi... Moretti... Massini: las tres M M M.

Un timador l'altre dia s'encaminá a un individu ab cara de pagés, proposantli la compra

de un rellotje d'or, ab totas las sèvas conseqüèncias naturals en semblants cassos.

Lo subjecte que 'l timador prenia per pagés era un mosso d'esquadra vestit de paisá, que s'encarregá de conduhirlo al govern civil.

Está vist: quan la carn ha de ser del llop, ella mateixa se 'n hi vá.

Diuen dels Estats Units que a Kineston s'ha celebrat un *meeting* de donas per iniciar una campanya contra la cotilla.

Lo crit predominant en lo *meeting* ha sigut lo de: ¡A bajo el corsé!

No hi tinch cap inconvenient: ¡A bajo el corsé! y tot lo demés.

Las donas, com la fruyta, al natural son més apetitosas.

En vista de la gatzara y de las interrupcions que de temps inmemorial se feyan notar en lo teatro del Tivoli, lo governador de la provincia ha pres lo determini de enviarhi cada nit una parella de civils.

Conversa pescada al vol:

—Es estrany que no hi haja enviat polissóns.

—No complirían l'objecte que 's proposa.

—¿Y 'ls civils lo complirán?

—Perfectament.

—¿Y quin objecte es aquest?

—Civilisar a uns quants escandalosos.

Als Estats Units s'acaba d'inventar una nova sustancia explosiva d'efectes més desastrosos que la dinamita.

La nova sustancia ha sigut batejada ab lo nom terrorífich de *terrorita*.

Dinamita, melenita, terrorita... ¿per qué será que tots los explossius tenen la terminatiu en *ita*?

MEDITACIONES.

—M'ha dit que al ficarme al llit pensés ab ell... ¡Es ben bó! Tè, ja hi penso; pero bueno, ¿qué 'n trech jo de tot aixó?

Observació de un gendre:

—En efecte: tots els explossius, inclús la mèva sogra.

—¿Cóm se diu la sogra de vosté?

—Se diu Anita.

Una pregunta:

¿Saben quin es lo Dèu dels sastres?

—¿Es á dir—preguntarán vostés—que 'ls sastres tenen un Dèu especial?

—Y tant especial. ¿Saben quin es? *Dios sobre todo.*

Y á propòsit de oficis. * *

—¿Saben quin es lo sabater que per la naturalesa de la seva parroquia ha de tenir menos parroquiáns que cap altre dels seus colegas en nyinyol y pega?

Lo sabater de las carmelitas *descalsas.*

CANTARELLAS.

Es tant lo que jo he patit densá que vaig veni al món, que 'ls disgustos de la sogra avuy me semblan consols.

JOANET C. DE REUS.

Estich boig per ton salero, estich boig per ta figura;

FILLAS D' EVA.

Fot. Kunstverlag —Viena.

De joya no 'n porta cap, pero ¡mirin si n' aboca al ensenyarnos las perlas que amaga dintre la boca!

es dir, noya, qu' es mon cor un Sant Boy en miniatura.

J. ARQUER R.

Tot aquell que vol casarse treu comptes y diu:—Molt bè. Mes després qu' está casat, los repasa y no 'ls entén.

LAGARTIJÍN Y C.º

Es tant lo que 'm mortifican las paraulas que 'm vas dir, que á las nits no puch dormir porque... (las pussas me pican).

PELENA.

A sota del teu balcó vaig ferfe una serenata, y per compte de un petó me vas tirá... una sabata.

A. LLIMONER.

Sempre 'm dius perquè no 'm caso y que 't faig passá ab rahons. Ja 'ns casarem quan se morin ta mare, 'l lloro y 'l gos.

XANIGOTS.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª—*A-mo-ro sa.*
2. ID. 2.ª—*Vi-la-no-va.*
3. ANAGRAMA.—*Pacas Capsa-Capas-Caspa.*
4. MUDANSA.—*Vostre-Rostre Sostre Nostre-Postre.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Sogra y nora.—Ni la teva ni la mèva.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Faustino.*
7. TERS DE SÍLABAS.—

GA	LLE	GA
LLE	RO	NA
GA	NA	DER

Medicaments del Dr. WOOM

Aixerop lactífich, per augmentar la cantitat y millorar la qualitat de la llet. Utilíssim per mares y didas.

Aixerop pectoral, pera curar tota classe de tos.

Aixerop antidiarreich - estomacal, per curar las diarreas y malalties de ventrell

ÚNICH DEPÓSIT:

AIXEROPERÍA

DEL

DR. GENER

Petrizol, 2, Barcelona.

CORREO-APARTADO N.º 2

LOPEZ-EDITOR.
LIBRERÍA ESPAÑOLA

Rambla del Mitj, n.º 20

ANUNCIOS

BARCELONA EN LA MANO
GUÍA DE BARCELONA
Y SUS ALREDEDORES

— POR —
J. ROCA Y ROCA —
Un tomo en 16.º encuadernado, Ptas. 3'50.

GUIDE DE BARCELONE
ET SES ENVIRONS
Précédé d'un Manuel de conversation
FRANÇAIS - ESPAGNOL

Un tomo encuadernado magníficamente en percalina, Ptas. 4.

PLANOS DE BARCELONA

Indicador de las calles y plazas de **BARCELONA, GRACIA, CORTS DE SARRIÀ, SAN GERVASIO DE CASSOLAS, HORTA, SAN ANDRÉS DE PALOMAR** y **SAN MARTÍN DE PROVENSALS**, y demarcación de cada uno de estos municipios.

Ptas. 2.

LEOPOLDO ALAS

SOLOS DE CLARÍN

Con un prólogo de D. JOSÉ ECHEGARAY y dibujos de ANGEL PONS
Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

ESPAÑA

Á FINES DEL SIGLO XIX

— POR —

JOSÉ TOMÁS SALVANY

Un tomo en 4.º, Ptas. 3.

EDMUNDO DE GONCOURT

Los Hermanos Zemganno

Traducción de
E. PARDO BAZÁN

— * —
Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

Ilustración de
APELES MESTRES

RAMÓN FRANQUELO

CUENTOS, MENTIRAS Y EXAGERACIONES ANDALUZAS

Un tomo en 8.º con cubierta al cromó, Ptas. 1.

La próxima semana sortirá la nova obra de
M. FIGUEROLA ALDROFEU, titulada:

MEMORIAS DE UN POLISSON

Preu 1 ralet.

Está en prensa la 2.ª edición de la popular novela

CARMEN

La obra estará impresa con esmero sobre buen papel satinado y su precio será 2 reales.

Suplicamos á nuestros corresponsales hagan pedido sin pérdida de correo, para poderles remitir ejemplares así se ponga á la venta.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. Ne responém de extravios, no remetent además 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADA-DOBLE.

La mèva *Tot* (1) *B D i*
m' explicava l' altre dia
que una *D i* que tenia
y que ha poch li va fugir,
no gastava gens de teca,
pues quan tenia *D o*
buscava ab gran afició
ratas á la seca ó meca.

Mes un dia aixís me deya:
—Prop d' una *C o* que hi há
á l' horta que va comprá
la *B o*. un clot hi feya,
van anarhi, y la dolenta
al sé allí jmal negadal
sens gastar *C a girada*
va fugir molt furienta.

Li van correr al darrera
y allavors vaig veurer jo
que 's menjava la *i o*
sota d' una tomaquera
una *total* bastant grossa.
¡Uix! ¡quín fástich me va fer!
es vritat qu' es una *e D*,
puig no gastant altre cosa
li estolvía menjar,
pero jo aixó no ho voldría,
sempre més hi pensaría:
fins me faria arrojat.

DOMINENGO BARTRINA*GA.
II.

Com que á mí ningú m' agafa,
puig soch molt espavilat,
una dona m' he buscat,
que més que dona es girafa.

(1) Lo *tot* es de las lletres consonants.

LLEGINT LO DIARI.

—Ha vuelto ya el conde T,
de su viaje de verano...
—Haurá acabat la calor...
—¡Potsé es que ha acabat los quartos.

Lletja com vella arrugada,
ab unas dents, cavallers,
que valdrian molts diners...
si fossen de *dos-girada*.

Tants defectes com poguéu
arribaus *quarta* pensar
ja 'ls hi podéu suposar,
puig no 'us equivocaréu.

Y creguéu, que va formal;
la *quart-hu-dos*, á fé ho dich,
y li poso quan li escrich
á ma estimada *Total*.

Tres un hu á pesar de tot,
y es que com es tan extranya
puch anar per tot Espanya
sens pòr qu' algun tabalot
d' aquests que just han nascut
sens tení en menys món desdoro
'm fes posá un cap de toro
á mon rovellat escut.

FERNÁNDEZ.

ANAGRAMA.

—¿Qué ho fa que tan *tot* está
lo vostre *total*, Saldanya?

—Es mestre d' estudi —¡Ah!
Sent aixís ja no m' extranya.

J. USON.

CONVERSA.

—¿Ahónt vas. Agustí?
—A un enterro vaig.
—¿Quí s' ha mort? ¿En Gaig?
—Ho acabém de di.

TIVENCHÁ ESCAMAT.

TRENCA-CLOSCAS.

D DANIEL R. FLAN.

LLERONA.

Formar ab aquestas lletres, degudament combinadas,
lo títul de un drama catalá.

ANTÓN TRAU.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Establiment de banys.
6 2 3 5 3 6 7 6.—Nom de dona.
7 5 6 1 5 3 7.— » » »
8 4 1 5 1 2.— » » »
4 8 4 5 7.— » » »
2 1 9 7.— » » »
7 5 7.— » » »
8 7.—Nota musical.
9.—Consonant

UN DE TARRASSA.

INTRINGULIS.

Buscar un nom que ananti trayent una lletra del da-
rtera donga 'ls següents resultats: Primera: los serenos
n' usan.—Segona: part del cos.—Tercera: un arbre —
Quarta: consonant.

PILAR.

GEROGLIFICH.

P 1887
P 1890
P 1888
P 1889
I
Nap
Orta

XANIGOTS.

BARCELONA:

Imprenta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.